

NIENKE DIJKSTRA STRIJDT TEGEN PLASTIC SOEP IN DE WADDENZEE

‘IEDEREEN KAN OP ZIJN EIGEN MANIER BIJDRAGE LEVEREN’

Nienke Dijkstra strijdt al jaren tegen de aanwezigheid van plastic soep in de Waddenzee. In de beginperiode liep zij tegen ongeloof aan en de veronderstelling van particulieren, organisaties en instellingen dat dat toch allemaal wel wat meeviel. Inmiddels is de bewustwording rond de plastic soep groter en staat het probleem op de agenda van diverse beheersorganisaties. “Het mooie van deze strijd is, dat iedereen er op zijn eigen manier een bijdrage aan kan leveren. Door het afval op te ruimen, of door – zoals in jouw geval – erover te schrijven. Er zijn legio mogelijkheden om de strijd aan te gaan.”

TEKST NANCY HARLAAR // FOTO'S NIENKE DIJKSTRA

Zelf is Nienke Dijkstra bij deze strijd betrokken geraakt door ervaringen op de Waddenzee. “Ik heb jarenlang gevaren als schipper op de Bruine Vloot. Dan zie je veel plastic afval langs de randen van de Waddenzee, op de platen, de stranden en de dijken. Heel bizar natuurlijk. Plastic afval in een gebied dat verkozen is tot het mooiste natuurgebied van Nederland en is geplaatst op de Werelderfgoedlijst van Unesco. Het moment van bezinning kwam toen ik een jerrycan met vuil water zag. Ik twijfelde of ik het afval moest meenemen of niet. Niet meenemen zou betekenen dat niet alleen de jerrycan in het water lag, maar ook de vervuilde inhoud op een zeker moment in de Waddenzee terecht zou komen. Ik heb de jerrycan uiteindelijk toch meegenomen. Het gaf zo’n goed gevoel om daadwerkelijk iets bij te dragen aan een schoner en mooier Wad, dat ik het project ‘Doe eens Wad’ heb opgezet. Op strategisch en praktisch niveau wil ik een bijdrage leveren aan het terugdringen van plastic soep in onze prachtige Waddenzee.”

BEWUSTWORDING

Inmiddels is Nienke Dijkstra ruim 5,5 jaar bezig met haar project. In de beginperiode draaide het met name om de bewustmaking van het probleem. “Ik merkte dat het bij de beheersorganisaties en ook natuurorganisaties niet eens op de agenda stond. Men dacht dat het wel meeviel met het probleem, in de Waddenzee dan. Doordat ik het vraagstuk – zo’n

NATURE

twee jaar geleden – met een brandbrief onder de aandacht heb gebracht, staat het nu wel op de agenda en wordt er op verschillende manieren wat aan gedaan. De mensen in het veld zagen het probleem namelijk wel.”

Zelf gaat ze van april tot oktober maandelijks met maximaal acht mensen naar de zandplaat tussen Ameland en Schiermonnikoog om daar afval op te ruimen. “De praktische kant dus van ‘Doe eens Wad’. We zeilen er naartoe

en vallen droog. Twee uur lang gaan we dan op de zandplaat op, worden stil, verbinden ons met de plek, genieten van haar schoonheid en verzamelen zoveel mogelijk afval.”

INVENTARISATIE

Het afgelopen jaar is er veel tijd gaan zitten in het schrijven van een actieplan en richtlijnen voor het opruimen. “Het gaat hier om een kwetsbaar gebied en dan is het belangrijk om te kijken wat we het beste kunnen doen. Het stimulerende is, dat steeds meer mensen zich die vraag stellen. Wat kan ik doen? De knop gaat daardoor om en door het aan elkaar koppelen van partijen en mensen, komen we steeds een stukje verder. Niet voor niets is ‘Wat kan jij doen?’ de titel van het actieplan.”

Ze herhaalt dat iedereen op zijn eigen manier een bijdrage kan leveren. Door afval op te ruimen, maar ook op diverse andere manieren. “Iedereen kan vanuit zijn of haar eigen kunnen meehelpen. In je eentje de strijd aangaan is moeilijk, maar met elkaar is het leuker en wordt de slagkracht veel groter. Bijvoorbeeld als ik afval meeneem, kan iemand anders misschien weer helpen waar ik het kwijt kan. Ook kan er op allerlei manieren worden onderzocht hoe we kunnen voorkomen dat het plastic in de zee terecht komt. Bijvoorbeeld door te kijken naar de manier waarop goederen op boorplatforms worden

aangeleverd. Als daar veel plastic bij komt kijken, is het soms ondoenlijk om met harde wind te voorkomen dat er plastic in het water terecht komt. Door een harde wind waait er logischerwijs weleens wat weg. Maar door naar de verpakkingsmaterialen en de wijze waarop te kijken, valt er veel te winnen. Als multinationals dan willen meewerken en meedenken, is er weer een belangrijke stap voorwaarts gezet. Kijken naar het recyclen van plastic kan ook een bijdrage leveren.”

NORMAAL?

“De bewustwording van het probleem rond plastic soep wordt steeds groter. Ik heb me de afgelopen jaren meer dan eens verbaasd over hoe gewoon wij het vinden dat er zoveel plastic in de zee en op het strand en de dijken ligt. We moeten dit effect omkeren en mensen stimuleren mee te denken en

Nienke Dijkstra

DE MILIEUJUTTER TERSCHELLING

Nienke Dijkstra zet zich in om de plastic soep in de Waddenzee terug te dringen. Tijdens het interview wijst ze op het goede werk van De Milieujutter Terschelling. De internetsite leert (www.demilieujutter.nl) dat het een non-profit organisatie is met de ideële doelstelling om het strand en de duinen van Terschelling schoon te maken en te houden van onafbreekbaar zwerfvuil. Door de ligging van Terschelling aan de Noordzee, met een drukke vaarroute, 'ontvangt' het eiland veel afval. Daarvan komen vele duizenden kilo's op de Nederlandse kust terecht en dus ook heel veel op de Waddeneilanden.

De Milieujutter noemt de enorme hoeveelheid zwerfafval uit esthetisch oogpunt een storende factor in de natuur, maar ook ernstig vervuilend. Het bestaat voor een deel uit chemisch afval, zoals verfblikken, vaten met zeer giftige of bijtende stoffen, spuitbussen, visnetten, plastic flessen, touwwerk, verpakkingsmateriaal enzovoorts. Het afval blijft liggen, verdwijnt onder het zand of spoelt met vloed weer terug naar de zee. En is daarmee niet verdwenen. Het gevolg is dat vissen, vogels en zoogdieren slachtoffer worden van dit afval, schrijft De Milieujutter.

"De snelheid en de grote schaal waarmee de vervuiling plaatsvindt, dwingt ons direct aan de slag te gaan", roept De Milieujutter Terschelling op. Met regelmaat gaan groepen mensen daadwerkelijk afval verwijderen op het strand en in de duinen. Ook kan de strijd tegen het afval worden gesteund als donateur.

Meer informatie is te vinden op www.demilieujutter.nl.

TOP 10 AFVAL ITEMS

TIJDENS DE JAARLIJKSE INTERNATIONALE KUST SCHOONMAAKDAG, DIE IEDERE HERFST PLAATSVINDT, WORDT ER WERELDWIJD OP ÉÉN DAG ONDERSTAANDE AFVAL UIT HET WATER GEVIST.... EEN TOP 10:

te helpen. Plastic is aan de ene kant natuurlijk een prachtig product, maar het nadeel is dat het niet vergaat en in de natuur is dat een ramp. Het valt hooguit in kleine stukken uiteen, tot de befaamde microplastics die met het oog niet meer te zien zijn. De enige die het uit de natuur kunnen halen, zijn de mensen. En laten we eerlijk zijn; wij zijn het ook die ervoor zorgen dat het erin terecht komt. Vroeger leerde je als kind dat je je eigen rotzooi moest opruimen, maar daarmee redden we het nu niet meer. Dat vraagt om actie."

HANDELEN

"Als mensen niet weten wat ze moeten doen, stopt het handelen vaak. Dat moeten we met z'n allen voorkomen", benadrukt Nienke Dijkstra. "Maar het is wel een moeilijk vraagstuk. De Waddengemeenten zijn verantwoordelijk voor het afval in hun gemeenten, maar krijgen door de vervuiling in de Waddenzee wel onevenredig veel afval op hun dak. De kosten van verwerking die daarbij komen kijken, zouden echter niet alleen voor hun rekening moeten komen. In die zin zou een gang naar Den Haag gerechtvaardigd zijn om hulp te vragen om de kosten rond de afvalverwerking te kunnen ophoesten. Het is een gezamenlijk belang. De Waddenzee is een prachtig natuurgebied en daar moeten we goed voor zorgen. Daarnaast zijn we afhankelijk van de zee, dus dat brengt ook een zorgplicht met zich mee. Als we gezamenlijk de handen uit de mouwen steken, ieder op zijn manier, valt er veel te winnen. Iedereen kan iets doen, samen kunnen we meer."